

Synpunkter på remissen ”Regional indelning – tre nya län”, SOU 2016:48

Lärarnas Riksförbund har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på rubricerad remiss. Förbundet väljer att i huvudsak koncentrera synpunkterna till aspekter som rör skolan som verksamhet och organisation, kopplat till det uppdrag kommittén har.

Allmänna synpunkter

Indelningskommitténs inriktningsarbete med förslag till färre men starkare regionala institutioner finner förbundet riktig. Samhället, då i synnerhet de stora välfärdsområdena, har upplevt två parallella utvecklingstrender. Å ena sidan ökade krav på lokal förankring och möjlighet för medborgarna/brukarna att påverka den konkreta verksamheten. Å andra sidan tydliga behov av mer centrala institutioner som kan garantera kvalitet, likvärdighet och finansiering av dessa personalintensiva och högkvalitativa verksamheter. Denna utveckling är särskilt typisk för utvecklingen på skolans område.

Lärarnas Riksförbund vill här påpeka vikten av att Indelningskommittén inför sitt slutbetänkande nogsamt följer Skolkommisionens arbete. Detta även om direktivet inte lyfter fram möjligheten att avge förslag på ny uppgiftsfördelning mellan den kommunala och statliga nivån. Det delbetänkande som Skolkommisionen avlade i maj 2016 (SOU 2016:38) tog särskilt fasta på vikten av ett tydligare och mer centraliserat ansvar för grund- och gymnasieskolan, där den regionala nivån tydligt framhölls som en framtida möjlighet för en mer ändamålsenlig nivå för strategiska och strukturella uppgifter på skolans område. Kommissionen, vars delbetänkande presenterades utan reservationer från någon av de deltagande aktörerna, avser att återkomma med precisering och förslag till uppdrag för framtida regionala skolinstitutioner. Kommissionen rekommenderar i delbetänkandet en fullständig myndighetsöversyn på skolområdet. Det vore därför högst rimligt att Indelningskommittén öppnar för att på ett övergripande plan även belysa skolans behov i slutbetänkandet. I delbetänkandet nämns inte skolan, trots direktivets skrivning om medborgarnas och näringslivets behov rörande bland annat utbildning.

Särskilda synpunkter gällande skolan

Lärarnas Riksförbund har sedan 2008 aktivt arbetat för en förändring av ansvarsfördelningen mellan stat och kommun gällande skolan. Kraftigt försämrade

kunskapsresultat och bristande likvärdighet gör en översyn av ansvarsfördelningen nödvändig. I detta arbete har förbundet hävdade avsikten av en statlig regional nivå med tydliga kvalitetsgaranterande uppgifter, såsom resursfördelning, kompetensförsörjning, dimensionering, etc. Detta oavsett om själva huvudmannaskapet för skolan övergår i statlig regi eller förblir kommunalt.

Trots lydelsena i kommitténs direktiv anser förbundet att kommissionen svårligen kan undvika att hantera ansvarsfördelningen inom skolans område, givet det tydliga arbetet i denna riktning som bedrivs av Skolkommissionen, samt det politiska trycket som finns på att genomföra långtgående förändringar i skolans organisation. Detta med syftet att vända den negativa resultatutvecklingen som uppmärksammats sedan början av 2000-talet. I annat fall riskerar kommitténs arbete att bedömas som otillräckligt, om skolan vid ett senare skede ska passas in i en mall som utarbetats utan någon som helst hänsyn till förutsättningarna inom just detta stora och viktiga välfärdsområde.

Med anledning av det ovan skrivna föreslår Lärarnas Riksförbund följande:

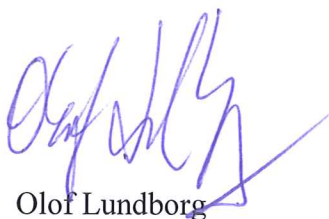
- Indelningskommittén bör inbegripa grund- och gymnasieskolan i den slutliga analysen av medborgares och näringslivets behov av likvärdig, kvalitativ och effektiv utbildning.
- Detta bör göras i samband med förslag om nya länsstyrelser och deras uppgift. Det är i denna del av kommittéuppdraget som skolanalysen hör hemma.

Stockholm 3 oktober 2016

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Åsa Fahlén
Förbundsordförande

Olof Lundborg
Senior utredare